

Status i arbeidet med Fairtrade

Kommunestyret fattet i desember 2017 følgende vedtak (K-108/17):

1. Modum kommune ønsker et større fokus på rettferdig handel og vil søke om å bli godkjent som Fairtrade-kommune.
2. Det opprettes en kommunal styringsgruppe som får i oppgave å søke om godkjenning som Fairtrade-kommune.
3. Gruppen består av 4 medlemmer, hvorav 2 oppnevnes politisk og 2 oppnevnes av rådmannen.
4. Kontaktperson til Fairtrade Norge utnevnes av rådmannen.
5. Ordningen evalueres innen utgangen av 2020.

Fra politisk hold ble Brit Eva Helgedal og Maren Kristine Wiger oppnevnt som representanter. Gro Jensvoll og Anne-Björg Aspheim er administrative representanter.

Kommunen ble Fairtrade-kommune i desember 2018.

Følgende mål ble satt i søknaden

Type produkt	Mengde i verdi			Andel i % av totale innkjøp		
	2017	2019	2021	2017	2019	2021
Kaffe	239 000	239 000	239 000	0 %	8 %	20 %
Juice	70 574	70 574	70 574	0 %	3 %	10 %

Planen var å ta i bruk Fairtrade-merkede produkter (juice og kaffe) på enkeltsteder i 2019 og utvide i 2020. Det ble startet med Fairtrade-kaffe ved rådhuskantinen og utvidet til Frydenberg i 2020. Dette av hensyn til målbarhet.

Oppnådde resultater

Type produkt	Mengde i verdi			Andel i % av totale innkjøp			
	2017	2019	2021	2017	2019	2020	2021
Kaffe	239 000	239 000	239 000	0 %	9,3 %	5,4 %	
Juice	70 574	70 574	70 574	0 %	0 %	0 %	

Kommentar til status:

Kantina på rådhuset har tatt i bruk Fairtrade-kaffe. Kantina ble imidlertid stengt i mars 2020 og dette har påvirket tallene på kaffe. Høsten 2020 ble Fairtrade-kaffe tatt i bruk også ved Frydenberg.

Det har vært vanskelig å få tak i Fairtrade-juice i hensiktsmessige størrelser. Tidligere leverandør hadde ikke gode nok løsninger med juice. Det er fremforhandlet ny avtale (som ikke er trådt i kraft enda). Ny leverandør har en bredere tilbud av Fairtrade-juice og dette vil derfor øke bruken av juice.

Kommunen har understreket betydningen av å gjøre gode valg i forbindelse med anskaffelser. Dette gjelder f.eks. etiske retningslinjer der det står at alle anskaffelser skal baseres på forutsigbarhet, gjennomsiktighet, etterprøvsbarhet, likebehandling og god forretningskikk.

I den nylig vedtatte anskaffelsesstrategien står det at kommunen skal ta samfunnsansvar i anskaffelser og vi skal ta hensyn til miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold ved anskaffelser. Fairtrade-produkter er én av flere måter å følge dette.

Styringsgruppen ønsker å innlede samarbeid med det lokale næringslivet for om mulig, å spre kunnskap om Fairtrade og øke bruken av disse produktene. Gruppen er i dialog med Modum Næringsråd om hvordan dette skal gjøres og næringsrådet inviteres til møter i styringsgruppen.

Organisasjonen oppfordres til å ta i bruk Fairtrade-merkede produkter. Styringsgruppen opplever imidlertid at det er en vei å gå før Fairtrade er en integrert del av kommunens innkjøpsarbeid. Dette skyldes både muligheter til å velge Fairtrade-produkter gjennom innkjøpsavtaler og hvilke produkter som faktisk velges i innkjøp. Prisnivået på produktene er i tilfeller høyere enn andre produkter. I en økonomisk presset situasjon er det derfor til dels forståelig at billigere produkter velges, særlig blant mye brukte produkter, eksempelvis kaffe.

I og med at det ikke er avsatt ressurser til Fairtrade-arbeidet eller til innkjøp av dyrere produkter, må også ambisjonsnivået fremover avpasses dette.

Å være en Fairtrade-kommune innebærer fokus på innkjøp og gir til en viss grad økt omdømme. Det er imidlertid ikke krav om å være Fairtrade-kommune for å kjøpe Fairtradeprodukter eller øke bruken av Fairtrade-produkter. Kommunestyret fattet vedtak om at Modum skulle bli Fairtrade-kommune, men samtidig at ordningen skulle evalueres. Dersom kommunen fortsatt skal være Fairtrade-kommune, må det sendes inn nye mål for innkjøp av Fairtrade-produkter så snart som mulig.

Anbefaling om veien videre:

Styringsgruppen anbefaler at kommunen fortsatt beholder styringsgruppen, men at sammensetningen endres. Det er en fordel at gruppen er liten, men samtidig sammensatt av de riktige personene. Det anbefales derfor at innkjøpsrådgiver tiltrer gruppen og at etatsjef for sentraladministrasjonen går ut av styringsgruppen.

Styringsgruppen anbefaler at politiske representanter velges av kommunestyret. Det anbefales at den politiske sammensetningen i styringsgruppen består av representanter fra både posisjon og opposisjon.

Modum Næringsråd inviteres fortsatt til deltakelse ved enkelte møter. Det anbefales at en bedrift inviteres inn i styringsgruppen, men at styringsgruppen får fullmakt til å oppnevne representant i dialog med Modum Næringsråd.